

Kuntatalouden ennustamisen monimutkaiset haasteet

Pohjois-Pohjanmaan maakuntapäivä 2.11.2020

Kaupunginjohtaja Päivi Laajala

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

Muutokset **ja trendit**

Ilmastonmuutos

Digitalisaatio ja teknologistuminen

Kaupungistuminen

Etätyöt ja maalle muutto

Väestöennuste

	2019	2040	
Oulu	205179	222167	+8,3%

Ikäryhmät

1-14	-21,2%
15-24	-15,7 %
25-34	-3,1 %
35-44	1,4 %
45-54	25 %
55-64	18 %
65-	54,9 %

A photograph of a classical building facade with a pink text overlay. The building is light-colored with a decorative cornice and several windows. Some windows have arched pediments with sculptural details. A tree with green and yellowing leaves is in the foreground. A pink rectangular box on the right contains white text.

**Soteuudistus
muuttaa kaiken**

Ennustamisen haasteita **kuntataloudessa**

Hallitukset tulevat ja menevät

- kunnat sopeutuvat

Varhaiskasvatuksen ryhmäkoot, subjektiivinen päivähoito-oikeus

- Elokuun 2016 alusta toteutettiin ryhmäkokojen kasvattaminen ja subjektiivinen päivähoito-oikeutta rajoitettiin – seuraava hallitus palautti ryhmäkoot ja subjektiivisen päivähoito-oikeuden
- Kuntien henkilöstön kelpoisuusehdot: Yksi hallitus haluaa luopua yksityiskohtaisista ja kapea-alaisista kelpoisuusvaatimuksista – seuraava hallitus nostaa kelpoisuusvaatimuksia

Oppivelvollisuuden nosto ja maksuton toinen aste

- Kustannukset korvataan kunnille täysimääräisesti? Kukaan ei voi luotettavasti arvioida kunnille syntyviä kustannuksia...

Kiky tuli – kiky meni

- Kikyn ”hyödyt” leikattiin täysimääräisesti – kikyn päättyessä noin 234 miljoonan leikkaus jäi pysyväksi...

Hallitukset tulevat ja menevät

- kunnat sopeutuvat

Energiapolitiikan ennustettavuus

- Energialiiketoiminnan laitosinvestoinnit ovat satoja miljoonia ja tekninen pitoaika 40 – 50 vuotta
- Tuetaanko vain muutamia tuontihiiltä käyttävää kaupunkia?
- Tuki myös turvelaitoksille ja koko kotimaiselle tuotantoketjulle
- Energiapolitiikan tulee olla pitkäjänteistä ja ennustettavaa
- Sote-uudistuksen toteutuessa energialiiketoiminnan merkitys kasvaa kaupunkien taloudessa

Ympäristö- ja ilmastopolitiikka

Uudistukset yllättävät

- kunnat sopeutuvat

Uudistusten talousvaikutusten ennakoarvionti heikolla tasolla

Tulorekisteri- ja verokorttiuudistus

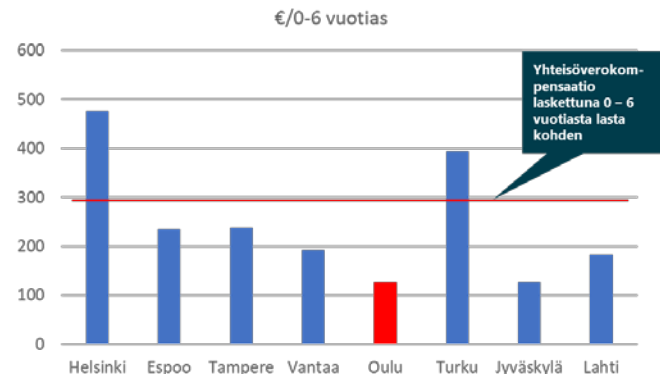
- **2019:** verohallinnolla ei ollut käsitystä, miksi kuntien verotulot notkahtivat – keväällä syynä tulorekisteriongelmien – syksyllä verokorttiuudistus

Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen

- **2021:** Budjettiriihessä päätettiin kompensoida varhaiskasvatuksen maksujen alentaminen kunnille korottamalla kuntaryhmän jako-osuutta kahdella prosenttiyksiköllä pysyvästi

Verotusjärjestelmän uudistukset
Kunnille 700 miljoonan tilitysvaje - Oululle yli 20 miljoonaa

• Tämän hetken arvio: Vuoden 2019 kuntien verotilitykset alittuvat 700 miljoonalla – 13 %:sti johtuu tulorekisteristä ja 87 %:sti verokorttiuudistuksesta

Korona koettelee

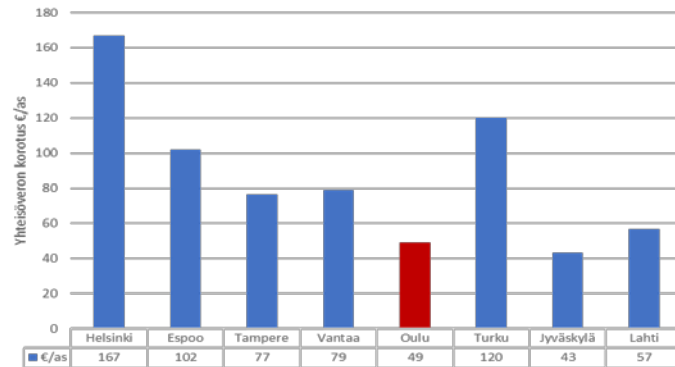
- kunnat sopeutuvat

Valtio tukee – osuuko oikeaan

- Yhteisöveron tuotto on vuonna 2021 300 miljoonaa korkeampi kuin ennen koronaa tai koronan jälkeen
- Minne yhteisöverona suunnattu tuki kohdistuu:
 - Vuonna 2019 Helsingin osuus yhteisöverosta oli 30,7 % - väestöstä osuus 11,7 %
 - Oulu saa yhteisöveron ylimääräisestä korotuksesta noin 50 euroa – Helsinki saa noin 165 euroa
- Vuonna 2020 osa kunnista tekee koronatuen vauhdittamana historiallisen hyvän tuloksen

KUNTIEN VEROTULOT YHTEENSÄ				KOKO MAA , Milj.€		
TILIVUOSI	2019	2020**	2021**	2022**	2023**	2024**
Verolaji						
Kunnallisvero	19 236	19 790	20 120	20 650	21 330	22 000
Yhteisövero	1 909	1 940	2 300	2 040	1 950	2 020
Kiinteisövero	1 870	1 910	1 960	1 980	2 000	2 020
VEROTULOKSI KIRJATTAVA	23 015	23 640	24 380	24 670	25 280	26 040

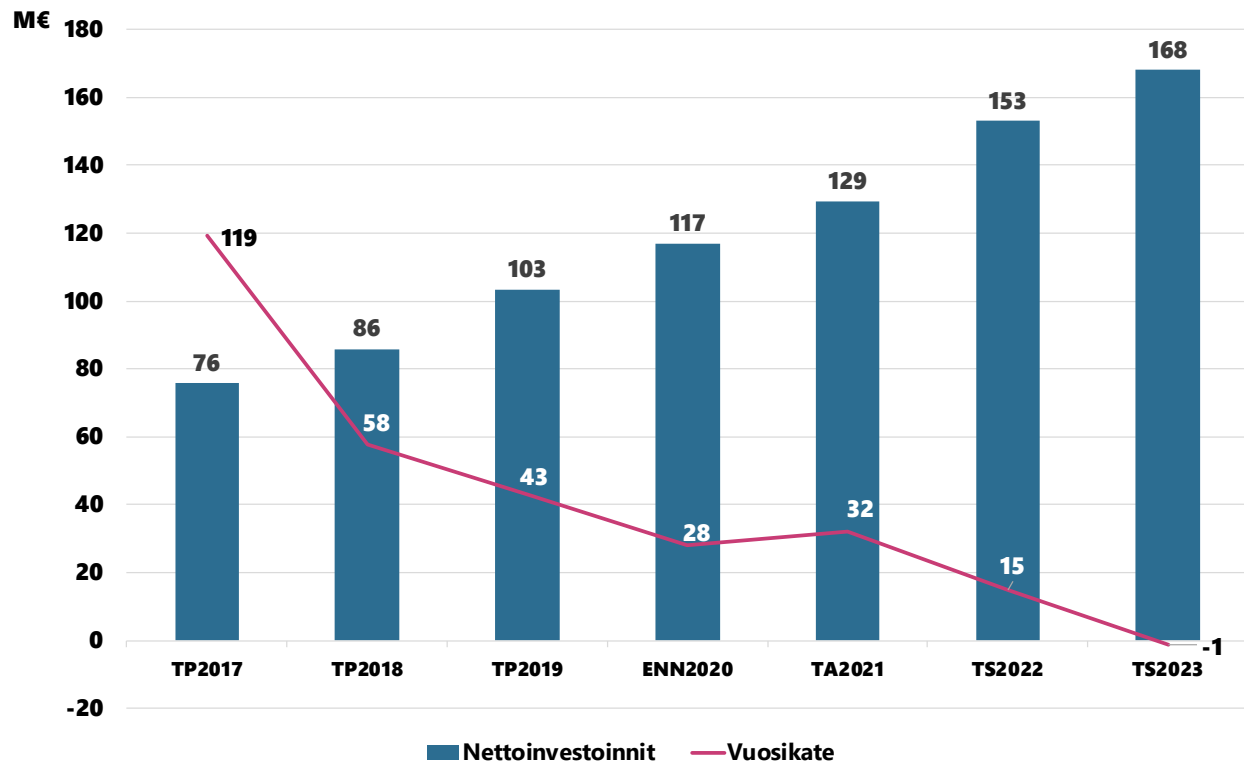
Kuntien tuki 2021 yhteisöverona

Oulun
kuntataloudesta

Oulun kaupungin vuosikate/investoinnit

Kaupunginjohtajan talousarvioesitys 2021

Tilanne syksyllä 2020

- Oulun kuntatalous oli vaikeuksissa jo ennen koronaa
- Talouden ulkoisen arvioinnin toimenpiteet
- Korona vaikuttaa pitkään - valtion tukitoimet tuleville vuosille välttämättömiä

Mutta toisaalta,

- Kansallinen ja eurooppalainen digivihreä elvytys osuu hyvin alueemme vahvuuksiin
- Oululla ja seudulla on monimuotoisena kaupunkina ja seutuna kyky vastata asumisen nouseviin trendeihin

Tulevaisuus
omissa käsissä

DIGIVIHREÄ ELVYTYS

Laanilan biovoimalaitos

Nokian tonttivaraus
Linnanmaalla

**Ympäristöohjelma 2026
Kohti hiilineutraalia Oulua**

**Oulu on
digitalisaatiota ja
yhdessä tekemistä
hyödyntävä älykäs
kaupunki.**

ASEMA-ALUE JA RAKSILA

TULEVAISUUDEN SAIRAALA OYS2030

PELTOLAN HYVINVOINTI- JA TERVEYSALAN KESKITTYMÄ

OULU
2026

Matkalla Euroopan kulttuuripääkaupungiksi 2026

Kiitos!

Päivi Laajala
Kaupunginjohtaja

OULU

Oulu Capital
of Northern
Scandinavia

